

# WŁOŃCZOWO Kujawskie

Biblioteka Wojskowa  
D. O. K. VIII  
TORUŃ

**Prenumerata**  
na miejscu 1 zł. 80 gr., na prowincji i z odnośnieniem do domu 2 zł. 50 gr.  
**Ogłoszenia**  
za wiersz milimetrów na pierwszej stronie 10 groszy polskich, na drugiej i trzeciej — 8 gr., na czwartej — 5 gr. Ogłoszenia drobne po 3 grosze za wyraz. Tłustym drukiem — podwójnie. Najm. ogł. — 30 gr. Dla zagranicy ceny o 100 proc. wyższe. Układ ogłoszeń czterokolumnowy. Ceny ogłoszeń, podane w złotych polskich, obliczane będą według kursu złotego franka, ustalonego przez Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.  
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12  
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.



## WŁADYSŁAW NOWCA

PREZES SĄDU OKRĘGOWEGO WE WŁOCŁAWKU,  
KAWALER ORDERU „POLONIA RESTITUTA”,  
HONOROWY OBYWATEL MIASTA WŁOCŁAWKA.

Po krótkich cierpieniach opatrzony Św. Sakramentami zmarł dnia 10-go marca 1924 roku, przeżywszy lat 78.

Eksportarcja zwłok z mieszkania do Kościoła Katedralnego nastąpi o godzinie 4-ej po południu w środę 12 marca, w czwartek dn. 13 marca o godz. 10-ej rano odbędzie się nabożeństwo żałobne w Katedrze poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

O czym zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych pogrążeni w głębokim smutku

### Koledzy.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

Ś. † P.

## Emilowi Andrzejewskiemu

Wielebnemu Duchowieństwu, a zwłaszcza Ks. Kan. Koławskiemu z Piotrkowa K., Ks. Maternowskiemu z Lubrańca za dowody życzliwości, jak również dr. Lewińskiemu z Radziejowa, oraz wszystkim sąsiadom z bliższej i dalszej okolicy, którzy swem licznym przybyciem dali dowód współczucia; służbie folwarcznej z Niegibalic i Nasiołowa, oficjalistom i rzemieślnikom, którzy bezinteresownie i chętnie wykonywali posługi i wszystkim uczestnikom pogrzebu składamy serdeczne „Bóg zapłać“.

Żona, Córka, Synowie, Zięć i Wnuki.

### Spadek franka.

RZYM, 11.III (P.A.T.) Gwałtowny spadek franka wywołuje najwyższe zainteresowanie we włoskich kołach finansowych. Sfery kompetentne sądzą, że sytuacja finansowa Francji nie usprawiedliwia bynajmniej tego zjawiska i że bez najmniejszych wątpliwości przeciw dewizom francuskim zwrócona jest w tej chwili gwałtowna ofensywa, kierowana z Amsterdamu przez syndykat międzynarodowy. Włoskie koła bankowe i przemysłowe są zdania, że długotrwałość tego zjawiska przyczynia korzyści przemysłowi francuskiemu i może wywołać zniszczenie włoskiego przemysłu konkurencyjnego. Messagero, którego rubryka finansowa uważana jest za bardzo poważną, wzywa do większego zainteresowania się sprawami gieldowemi.





## WŁADYSŁAW NOWCA

Prezes Sądu Okręgowego we Włocławku, Kawaler orderu „Polonia Restituta“, Honorowy Obywatel miasta Włocławka.  
Po krótkich cierpieniach opatrzony Św. Sakramentami zmarł dnia 10 marca 1924 roku, przeżywszy lat 78.

Eksportacja zwłok z mieszkania do Kościoła Katedralnego nastąpi w środę 12 marca, o godz. 4 po południu, w czwartek dnia 13 marca o godzinie 10-ej rano odbędzie się nabożeństwo żałobne w Katedrze, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

O czym zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych, pogrążeni w głębokim smutku

Synowa, Wnukowie i Rodzina.

W dniu 10 marca 1924 roku nieubłagana śmierć zgasiła nieoczekiwanie życie naszego wieloletniego Prezesa, a ostatnio Członka Zarządu Towarzystwa



## Władysława Nowcy

który przez czas około trzydziestoletniej swej działalności na tem stanowisku poświęcał się z całym oddaniem, uczciwością i obowiązkowością interesom przedsiębiorstwa i opiekował się bytem Jego pracowników w szczególności podczas ciężkich wojennych i powojennych czasów.

Drogi cień zmarłego będzie dla nas drogowskazem i wzorem tych rzadkich cnót.  
Cześć Jego świetlanej pamięci!

Dyrekcja i współpracownicy Cukrowni Brześć Kujawski.

4) Nie widziałem, żeby gniew przyniósł coś w zysku.  
Sienkiewicz

## Papież Pius XI — Zw. Harcerstwa Polskiego a społeczeństwo polskie.

### Błogosławieństwo Ojca św. dla Harcerstwa Polskiego.

4) (Dokończenie)

Dajcie Harcerstwu możność przeprowadzenia uzdrowienia młodzieży polskiej i stwórzcie mu takie warunki pracy, by mogło w całej pełni zastosować swe metody wychowawcze. My plany mamy gotowe do zreorganizowania życia młodzieży szkolnej, do ujęcia w karne i mocne szyki młodzieży rzemieślniczej i wiejskiej, do wprowadzenia na ludzi czynu tych to-buzów, walających się po ulicy, zakradających się do cudzych ogrodów i mieszkań, tych mistrzów-węglarzy z Bularki, Kokoszki czy Rakutówka, których typy znajdziemy w każdym większym środowisku, ginących częstokroć później w złem życiu lub za krętą więzienną.

Ile istnień ludzkich zmarnowanych, ile talentów i genjuszów pogrzebanych bezpowrotnie! A ludzie nieraz rzucają krociami, miliardami — tak od niechcenia na pierwszą natrafioną przyjemność, by zaspokoić jaką kapryśną zachciankę i znowu nudę do duszy sprowadzić.

Czy nie żal zmarnowanych skarbów, które tak łatwo mogłyby uratować, odnowić, odrodzić Naród cały?

Są plany akcji opracowane w szczegółach, są ludzie czysti, gotowi do najcięższej pracy, do poświęcenia całkowitego. Kto da im możność dokonania swej ofiary w pracy dla dobra Narodu, kto będzie chciał przez nich Naród cały zbawić?

Pozwólcie nam utworzyć jedno większe Ognisko wychowawcze harcerskie, jedną szkołę, warsztaty pracy, szkołę instruktorów — wychowawców harcerskich, podstawę realną do rozwoju w mieście i na wsi — a wtedy będziecie mogli żądać od Harcerstwa wszystkiego, czego spodziewać się można jako owoców jego zasad, praw i metod, wolno wam będzie wtedy je krytykować — ale krytyka nie będzie na niekorzyść Harcerstwa — zbawienie przyjdzie szybkimi krokami.

Cześć tym, niestety nielicznym, jednostkom, które dotąd wedle możliwości, lub może kaprysu, ale szczerze, przyszyły niejednokrotnie z doraźną albo mniej lub więcej systematyczną pomocą pracownikom harcerskim — my za wszystko wdzięczni jesteśmy i będziemy zawsze.

Wzywam wszystkich tych, którym

dobro Narodu moralne, fizyczne i ekonomiczne leży na sercu i którzy umięją patrzeć w przyszłość, a nie tylko sądzić dzień dzisiejszy i narzekać na »ciężkie czasy«, tych, którzy chcieliby dobrze czynić, choć nie mają z czego, tych, którzy mają z czego dobrze czynić, ale niezawsze wiedzą, jak tego dokonać, tych którzy rozumieją, że tylko wspólna myśl, wspólny wysiłek i systematyczna, planowa praca może coś jedynie zdziałać, zwłaszcza, jeżeli chodzi o tak doniosłą sprawę, jak odrodzenie całego społeczeństwa przez młodzież. Wzywam wszystkich tych ludzi dobrej woli do współpracy, do zgłoszenia się jako współpracowników nie szukających wygod, własnych korzyści lub poklasku i zaszczytów, ale przynoszących ze sobą gotowość do wszelkiej ofiary i zgodnego trudu w imię tej wielkiej idei miłości Boga Ojczyzny i bliźnich.

Zgłaszać się można pod adresem: Włocławek, skrzynka pocztowa 78 lub w Komendzie Harcerskiej przy ulicy Gdańskiej № 10 u ks. Bogdańskiego.

Utwórzmy zastęp ludzi zdecydowanych, gotowych na wszystko i nieśmię w zgnęmany Naród Polski nowe tchnienie mocy, zdrowia, jedności, myśli czystej i radości życia.

Za mną, kto w Boga wierzył!

Prus Teodor.

Czytelników „Słowa Kujawskiego“ prosimy o nadsyłanie korespondencji z każdego zakątka z opisem wszystkiego, co się tam dzieje, nie pomijając krzywd i nadużyć, przeciwko czemu stawać będziemy z całą stanowczością.

### MYSŁI.

Wybrał J. K.  
Jest Bóg na polskim niebie, czy niema?  
— Podstępnie pyta złośliwy wróg —  
Ze już Gospożem dzwonów nie zwiema,  
Jeno podjęłem dłońmi obiemi  
Chorągiew życia i ziemskich dróg...  
Spójrz w oceanu głęb, w głęb naszych  
[serc i ducha,  
Jaka tam twórczych sił okrężna za-  
[wierucha,  
Jaki tam Boga zew — w bezkresną  
[Wisły dal—  
W hejnale mew, zwiastujących mew  
[i w hymnie morskich fal.  
(Hymn narodowy.)  
Stanisław Pieńkowski.

### Ze świata.

#### Duchowieństwo prawosławne na Ukrainie przechodzi na katolicyzm.

Z pogranicza polsko-sowieckiego donoszą o szerzeniu się katolicyzmu wśród ludności prawosławnej na Ukrainie sowieckiej. Wedle tych nowych danych, urzędowo ogłoszonych w sowieckich pismach, propaganda katolicka (oraz unicka), szczególnie szeroko rozpowszechniana jest w pasie pogranicznym oraz na terytorjum Kijowszczyzny.

Na czele ruchu agitacyjnego, stoją doświadczeni misjonarze Jeziuci, których działalność odnosi znaczne sukcesy, a ilość nawróconych na wiarę katolicką rośnie z każdym dniem. W Kijowie stwierdzono niemal wypadków przejścia na łono kościoła katolickiego przedstawicieli duchowieństwa prawosławnego.

Ogłaszajcie się  
w Słowie Kujawskim.



# Co niesie dzień?

MARZEC  
**12**  
ŚRODA

Dziś: Grzegorz W. pp. w. dr.  
Jutro: Wincenty Kadł. b. w., Roderyk k. m.  
Wschód słońca o g. 6.24  
Zachód o g. 5.57  
Wsch. księżycy o g. 9.38  
Zachód o g. 12.9

## Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Marzec	godzina	ciężnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie niebieskie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
10	21	65,3	-4,7	0	C - 0
11	7	59,8	-0,4	10	W - 1
11	13	60,7	-0,3	60	C - 0

W dniu 11 marca najwyższa temperatura wynosiła +3,5, najniższa -12,4. Śnieg: - cm.

Kurs franka złotego waloryzacyjnego na dzień 12 marca r. b. wynosi 1.800.000 mk.

### Z giełdy d. 11.3:

Dolar 9 250.000  
Funt angielski 39.450.000  
Frank szwajcarski 1.592.500  
Frank francuski 334.250  
Frank belgijski 293.250  
Liry włoskie 386.000  
Korony czeskie 264.600  
Korony austriackie (100) —  
4% poz. premij. 850.000., 8% poz. złota 15.000.000, 6% poz. seria II A. 1.350.000, 6% pożycz. dol. 5.555.000, 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego (216 mk. = 100 rub. rosyj.) 6.500.000 mkp.

**„Dzieci dla dzieci.”** Pod tem hasłem komitet doraznej pomocy dla nędzy wyjątkowej pod protektorem J. E. ks biskupa Zdzitowieckiego w dniu 17 marca (poniedziałek) o godz. 3 i pół po południu w teatrze „Nowości”, ul. Cyganka, urządził dla młodzieży „Wieczór Baśni”, na który złożył się: komedijka, deklamacje, śpiewy i żywe obrazy. Przedstawienie będzie prawdziwie artystycznie wykonane i ma dać żywy obraz serdecznej troski o dolę najbardziej potrzebujących. Niechże więc młodzież obecnością swoją zadokumentuje miłość dla tych malutkich. Ceny miejsc od 500.000 mk. do 3.000.000. Bilety można nabywać wcześniej w polskich księgarniach. Szczegółowe programy będą do nabycia przy wejściu do teatru.

**Pokłosie śmierci.** W dniu 9 b. m. zmarł w 26 r. życia ś.p. Józef Balcerak, b. urzędnik naszego Sądu Okręgowego, w dniach ostatnich jako urzędnik Banku Kredytowego. Zmarły odznaczał się nieposzlakowanym charakterem i dobrocią serca, najbardziej ujawniającą się w opiece rodzinnej, którą utrzymywał z własnych funduszy.

— Tegoż dnia zakończyła życie w 19 wiosnie życia ś.p. Bronisława Włazek, żona porucznika 14 p. p. i córka Ławnika Magistratu p. Maszewskiego.

Niech odpoczywają w pokoju!

**Zarząd T.N.S.W. we Włocławku** (Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych) ukonstytuował się, jak następuje: prezes p. Przybyłowski (liceum Piusa X), sekretarz p. Biesiada (gimnazjum im. Długosza), skarbnik p. Gierzkowska (gimn. p. Aspi-sówny). Członkowie Zarządu: p. Brodzikowski (gimn. państwowe męskie), p. Szlązak (gimn. p. Steinbokówny), p. Medler (gimn. państw. męskie) i p. Fopp (gimn. państw. żeńskie i gimn. im. Długosza).

**Licytacja.** Dowiadujemy się, że halę główną (średkowa) w miejskich halach na placu gen. Dąbrowskiego Magistrat wydzierżawia na nowo od 1 kwietnia na skład mebli, w drodze publicznej licytacji, którą wyznaczył na piątek dn. 10 bm. na godzinie 10 rano, rozpoczynając od 100 złotych miesięcznej dzierżawy.

**Podziękowanie.** Wiesiowi Krysi za złożoną ofiarę w sumie 15 milionów marek, serdecznie dziękują biedne dzieci Stacji Opieki nad matką i niemowlęciem.

**Podniesienie opłat pocztowych.** P. minister przemysłu i handlu podpisał rozporządzenie o podniesieniu opłat pocztowych. I tak: list zwykły opłacać będzie 14 jednostek taryfowych (dotychczas 10 jednostek); list zwykły ponad 20 gr.—28 (dotychczas 20); karta pocztowa—8 jednostek taryfowych (6); karta pocztowa podwójna—16 (12); próbki towarów do wagi 250 gr.—14 (10); do 500 gr.—28 (20). Opłaty za przekazy pieniężne podniesione zostały w następującym stosunku: do 1.000.000 mk. z mkp. 30.000 do mkp. 40.000; od 1000000 do 5000000 z 40 do 70.000; od 5 do 10.000.000 z 50 do 100.000 mk.; od dziesięciu do dwudziestu milj.—ze 100.000 do 140.000; od 20 do 30 milj.—ze 130000 do 180.000; od 30 do 40 milj. ze 160.000 do 220.000; od 40 do 50 milj. — ze 200.000 do 250.000. Opłata za przekazy za każde dalsze 10 milj. ponad 50 milj. podwyższone zostały z mkp. 40.000 do 50.000 mk.

**Wyjaśnienie w sprawie ulg paszportowych.** Sfery urzędowe uzupełniają wiadomość o podwyższeniu opłaty za paszporty zagraniczne z wyjaśnieniem, że kupcy, artyści, literaci oraz dziennikarze, dalej młodzież udająca się zagranicę na studia, wreszcie chorzy korzystając będą z ulg w opłacie paszportów, a konieczne wyjazdy zagranicę nie będą utrudniane.

**Wyjazdy do Francji.** Konsulat polski w Strasburgu nadesłał nam zawiadomienie następujące:

„Dużo Polaków przybywa nielegalnym sposobem do Francji, licząc na pobłażliwość władz francuskich, że im pozwolą wyrobić sobie paszporty w jednym z konsulatów polskich we Francji, i że tym sposobem będzie uregulowana ich sytuacja. Dotychczas władze francuskie w dużej mierze tolerowały tę nielegalną emigrację. Ta pobłażliwość władz francuskich jednakże się skończyła, gdyż jej nadużywano. Osoby, nielegalnie przybywające obecnie do Francji, będą natychmiast odstawione z powrotem do granicy. Chcąc przybyć do Francji, trzeba uzyskać wizę polskiego paszportu w konsulacie francuskim na podstawie świadectwa pracy, zaalegalizowanego przez burmistrza tej miejscowości Francji, do której petent się wybiera.

Konsulat ostrzega osoby, nierozważnie wybierające się w podróż za pracą do Francji, ażeby im zaoszczędzić nieprzyjemności, biedy i dużych zbytecznych kosztów.

**Spis zwierząt pociagowych.** Zwracamy uwagę właścicieli koni, że na mieście zostało rozklejone obwieszczenie starosty o zarządzone przez Ministerjum Spr. Wewn. spisie zwierząt pociagowych. Według powyższego posiadacze tych zwierząt obowiązani są, w terminie pomiędzy 10 a 24 marca rb. zgłosić je ustnie lub piśmiennie we właściwym sobie urzędzie gminnym (magistracie)

Osoby, które tego nie uczynią we właściwym czasie, lub podadzą zeznania niezgodne z prawdą, karane będą administracyjnie do wysokości wartości zwierzęcia pociagowego lub aresztu do 6 miesięcy.

**Sprostowanie.** Nie z powodu profanacji portretu, jak było zaznaczone w dzienniku z 9 marca 1924 roku № 58, tylko za niestosowne zachowanie się w moim salonie, złożyło kółko tańców, komplet pod im. I. Lajznera marek 5.000.000 dla Geniusi. K. Dowmont.

**Posel Thugutt niedomaga.** Niedawno na bankiecie na cześć A. Lednickiego, który podczas okupacji kumał się z Niemcami, p. Thugutt wygłosił oszczerczą mowę przeciwko naszemu sądownictwu. Sprawa tej napaści poszła do prokuratora, a p.

# Ś. p. Władysław Nowca.

W dniu 10 b. m. o godz. 10.30 rano w gabinecie swoim w Sądzie Okręgowym zmarł nagle prezes Sądu Okręgowego, Władysław Nowca, przeżywszy lat 78.

Ś. p. prezes Nowca światło dzienne ujrzał w Warszawie 1846 r. Przygotowany wcześniej w domu rodzicielskim do szkół, w r. 1863 ukończył chlubnie znane wówczas i wysoko cenione gimnazjum Szmurły. W roku 1864 odbywał studia wojskowe pod kierunkiem Żulińskiego. W r. 1868 ukończył sekcję historyczną wydziału filologicznego Szkoły Głównej. W r. 1871 ukończył uniwersytet ze stopniem kandydata nauk prawnych. Młody prawnik zostaje w r. 1872 aplikantem sądowym w Warszawie, a w r. 1877 a. d. w. adwokatem przysięgłym. Po 6 latach, t. j. w r. 1883 przeniósł się do Włocławka na stanowisko rejenta i od tego czasu działalność jego wiąże się ściśle z naszym miastem. Przez 15 lat piastuje urząd prezesa Straży Ogniowej i T-wa Wioślarskiego.

W r. 1898 przeniósł się do Dobrzynia n. W. To jednak nie przeszkadza interesowaniu się naszym miastem i nie przerywa jego ofiarnej pracy w różnych instytucjach Włocławka.

W r. 1905, gdy powionęły wiatry względnej wolności na ziemiach Polski, prezes Nowca zjawia się na naszym gruncie, przyczynia się do spol-

szczenia Szkoły Handlowej (dzisiejsze Gimnazjum Ziemi Kujawskiej) i zostaje jej dyrektorem aż do czasu wyboru do Dumy, a następnie długoletnim prezesem Zarządu. W r. 1907 zostaje poraz drugi posłem do Dumy. W r. 1915 sprowadza się na stałe do Włocławka i bierze czynny udział w ówczesnej okręgowej Radzie Opiekuńczej. W r. 1917 zostaje wybrany do Rady Miejskiej, gdzie jako prezes spełnia ten obowiązek przez 3-letni okres działalności tej Rady. Po przywróceniu przez okupantów sądownictwa polskiego, p. Nowca zostaje prezesem Sądu Okręgowego i do dni ostatnich piastował chlubnie ten wysoki urząd.

Ś. p. Władysław Nowca brał też bardzo żywy udział w tutejszych związkach, kołach i stowarzyszeniach kulturalno-oświatowych. A wszędzie pozostawiał ślad niezmiernie pracowitego, rzetelnego wysiłku, taktu i serdecznej troski. Umarł, jak żołnierz na stanowisku, zmarł bowiem przy biurku w kancelarii sądowej.

To też śmierć Jego lotem błyskawicy rozniósł się po Włocławku i okolicy. A na ustach każdego przy spotkaniu były słowa serdecznego żalu po stracie tak zacnego obywatela. To też działalność ś. p. W. Nowcy i życie jego zapisze się niezatartymi zgłoskami w pamięci włocławian.

Niech odpoczywa w pokoju!

## Tydzień kwesty.

Na terenie włocławskim odbywa się kwesta tygodniowa na dorazną pomoc dla nędzy wyjątkowej. Kościół, jak zwykle, we wszystkim co dobre i szlachetne, bierze i w tej akcji niepośledni udział. Nietylko bowiem kapłani swój trud i pracę ofiarują, lecz co najważniejsze, Najdost. Pasterz J. E. ks. biskup Zdzitowiecki swym patronatem i błogosławieństwem nadał tej wielkiej tygodniowej kwestie urok nieprzeszarzałej nigdy miłości Chrystusowej.

Zbrojni w taki oręż, idziemy zbierać nietylko wielkie datki, lecz wedle możliwości i małe okrucy, by tylko otrzeć lzy niedoli. A mamy jej przed

sobą całe zastępy.

Chrystus jako mąż boleści wcielony w najbardziej potrzebujących tego, woła na nas byśmy Go nakarmili, bo głodny, byśmy Go okryli bo nagi, byśmy rany Jego opatrzyli krwią i potem ociekle, byśmy Go pod dach przytulili, bo niema gdzie skłonić swojej głowy, a nadewszystko, byśmy obojętności, ofiarnej, z rozgorzałym miłością sercem wszystko to czynili.

Myśl chrześcijańska znajduje przy datku, i pociechy słowa. Bo nietylko trza nam chleba, jeszcze trzeba iskry z nieba.

Paulina Miszewska.

Thugutt, widocznie zbyt przemęczony na wspomnianej uczcie, zanie-mógł i poprosił Marszałka o urlop. Wyjeżdża na 6 tygodni do Włoch na kurację. Oby się czegoś mądrego nauczył w kraju Mussoliniego!

### KRONIKA POLICYJNA.

**Samobójstwo.** Pilanowska Janina lat 33, zamieszkała przy ul. Żytniej № 96, napila się esencji octowej. Desperatka, mimo natychmiastowej pomocy, zmarła.

**Potajemny wyszynk.** Górczwińskiego Andrzeja, zamieszkałego przy ul. Mokrej № 2, pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za potajemny wyszynk. Przyczem zakwestionowano kilka butelek spirytusu.

**Do odebrania.** W komisariacie jest do odebrania przybłąkana kura.

**Kradzież.** Właścicielowi majątku Lisek gm. Łęg zaginęła kłacz maści karej, lat 12. Posiada na łysinie dużą białą strzałkę, lewą nogę zadnią w kolanie grubszą, przednie nogi sforsowane. Krwi pełnej arabskiej. Wartość kłaczy wynosi 700 milionów. Dochodzenie wszczęte.

### Z OKOLIC.

**Z Lipna** Młyn parowy, który przed rokiem po Niemcach był uruchomiony przez spółkę chrześcijańską pp. Nawrockiego i Mogileńskiego i który był wyposażony we wszystkie urządzenia najnowsze—obecnie przed paru tygodniami został przez wspomnianych wyżej sprzedany spółce żydowskiej za 12 tysięcy dolarów.

W tym samym czasie inny młyn parowy dawniej zbudowany również

w Lipnie należący do ósemki p. Bece został przez nią najpierw coppersza zakontraktowany do sprzedania również spółce żydowskiej, lecz później już ta kontrakt z żydami zerwała i sprzedała swój młyn wraz z nową piękną willą i zabudowaniami spółce chrześcijańskiej. Postępowanie więc ósemki było szlachetniejsze od czynu tych panów—Polaków.

Hańba sprzedawcykom!

F. D.

## TELEGRAMY.

### Sprawa Kłajpedy.

BERLIN, 11. III. (A.W.) „Deutsche Allgemeine Zeitung“ donosi z Kowna: Między radą Ligi narodów, a Litwą nie nastąpiło porozumienie, lecz pewne zbliżenie w sprawie Kłajpedy. Udało mi się mianowicie znaleźć formułę kompromisową w sprawie tranzytu, który do tej pory nastroczał jak najwięcej trudności. Litwa ma udzielić Polsce tranzytu na Niemnie według zasad konferencji barcelońskiej. Jednakże inne drogi komunikacji pozostaną jak dotychczas dla Polski zamknięte. Linja graniczna między Wilnem a Kownem będzie ściśle zamknięta. Poruszano także projekt Dawiesa, który chciał zaprowadzić między Litwą a Libawą komunikację w wagonach zaplombowanych. Polska nie otrzyma żadnego udziału

Kupujcie u chrześcijan!



CZYTAJCIE! 3 ZESZYTY CZYTAJCIE!

## „HELIKONU”

Pismo poświęcone literaturze i sztuce  
pod redakcją TADEUSZA KOWALEWSKIEGO  
zawierające utwory:St. Cieszkowskiego, R. Ściślaka, R. Friedenberga, Blaksa, Samba,  
El. Laudańskiej i innych oraz szereg aktualnych wrocławskich wiadomości jako to: Włocławskie A. B. C. Kino. Teatr. Echa Karnawału  
Do nabycia wszędzie. Cena egz. 800 tys.

## Przetarg.

Dnia 1-go kwietnia 1924 r., o godzinie 10-ej rano odbędzie się w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Toruń nieograniczony przetarg na roboty asenizacyjne w garnizonach Toruń, Inowrocław i Włocławek, na przeciąg czasu od 15-go kwietnia 1924 r. do 14-go kwietnia 1925 r. za wynagrodzeniem w złotych polskich od 1 mtr.<sup>3</sup> wywiezionych nieczystości.

Oferty składać należy do godz. 12-ej w dniu 31/III 1924 roku.

Do oferty należy dołączyć:

- 1) Notarialny odpis, świadectwa przemysłowego,
  - 2) Wadium w wysokości 250 złp.
  - 3) Pisemną deklarację, że warunki wykonywania robót są przedsiębiorcy znane i że na nie zgadza się bez zastrzeżeń,
  - 4) Dowód posiadania odpowiedniego taboru asenizacyjnego,
- Wzór umowy i warunki są do przejrzania w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Toruń pokój 19.

Kierownictwo Rejonu Inżynieryjno-Saperskiego Toruń zastrzega sobie wybór oferenta, jak również w razie potrzeby dodatkowy ustny przetarg.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Toruń.

L. dz. 1878/24.

w administracji portu kłajpedzkiego. Naturalnie pozostanie kwestją otwartą, czy Polska zadowolony się temi koncepcjami. Litwa innych koncesyj, prócz jednej wyżej wymienionej, udzielić nie chce.

## Zbrojenia niemieckie.

WIENIEN, 11.III. (P.A.T.) „Neues Wiener Journal” donosi z Londynu, że ambasador francuski w Londynie otrzymał polecenie zwrócenia uwagi rządu angielskiego na niemiecką organizację „Selbstschutz” i na zbrojenia niemieckie, szczególnie na wschodzie. Tenże dziennik donosi dalej, że ambasador francuski miał zwrócić także uwagę rządu angielskiego, że w tym stanie rzeczy Anglija musiałaby zobowiązać się do wystąpienia przeciwko ewentualnemu atakowi ze strony Niemiec.

## Sprawa Hittlera i Ludendorffa.

WIENIEN, 11-go marca. (P. A. T.) P. R. Jak donoszą z Monachium, tamtejsi nacjonalisci grożą odpowiednimi konsekwencjami w razie, gdyby Ludendorff i Hittler nie byli uniewinnieni. Mówią też oni publicznie, że nie przewidują wyroku, skazującego oskarżonych.

## Przesilenie greckie.

ATENY, 11.III. (P.A.T.) W tutejszych kołach republikańskich wyrażają przekonanie, że upadek gabinetu Kafandarisa oznacza całkowite fiasko polityki Venizelosa. Spodziewają się tu, iż gabinet będzie utworzony w ciągu dnia jutrzejszego. Przewidują również, iż większość parlamentu poprze nowy rząd w celu uniknięcia rozwiązania parlamentu i zaprowadzenia nowej dyktatury wojskowej.

## OFIARY.

Urzednicy biura kredytu akcyzowego w dniu Imienin Naczelnika p. Konstantego Pieszkańskiego składają na lotnictwo polskie mk. 52 milj.

## Gmina Żydowska

m. Włocławka

zawiadamia, że rozkład i budżet na rok 1924 jest do przejrzania w synagogach (w czasie modlitwy) i w jej biurze przy ul. Brzeskiej Nr. 23 II piętro w godzinach biurowych do dn. 20 III. r. b.

Reklamacje przyjmowane będą w kancelarii gminy najpóźniej do dnia 27 III. r. b.

## ROZKŁAD JAZDY ROLEJĄ

do Sompolna 4 godz. po południu.  
do Brześcia Kuj. godz. 6 m. 30 rano.  
z Sompolna " 5 m. 30 pp.  
" " godz. 9 m. 20 rano  
godzina wieczorem  
z Brześcia Kuj. godz. 9 m. 20 rano  
" " godz. 8 m. 50 wiecz.

## OGŁOSZENIA DROBNE.

20 morgi ziemi ogrodniczej pod Włocławkiem (Kapitułka, vis à vis białej cegielni), w tem dwie morgi łąki z torfem, domek i tysiąc drzew owocowych dziesięć latnych zaraz do sprzedania. Wiadomość: Guzowski Włocławek ul. Starodębska № 28.

Do dużego majątku potrzebna od 1 kwietnia pierwszorzędną gospodyni—kucharką ze znajomością wykwinnej kuchni i hodowli drobiu. Dobre warunki. Ofertę proszę składać do Adm. „Słowa Kujawskiego.”

Kupuje używane meble i antyki płace najwyższą cenę Zielony Rynek 14. Radzanowski.

Zgubiono książeczkę wojskową Jakuba Splewaka wydaną przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca zechce odnieść do policji.

Ważne i dogodnie

dla

Przemysłu i Rolnictwa!

HURTOWNIA OPAŁOWA

M. NAPIÓRKOWSKI

WE WŁOCŁAWKU

ul. Kaliska Nr. 17, telefon 209.

dostarcza

w każdej ilości

tylko wagonowo

z gwarancją jakości gatunku

i terminu wysyłki:

WĘGIEL

Śląski, Dąbrowiecki najwyższych gatunków (z głębokich kopalń),

KOKS

kowskański, hutniczy i giserski.

UWAGA! Biuro czynne od g. 9 rano do g. 6 p. p.